

Ηλεκτρισμός: Η απάντηση στα σημερινά αδιέξοδα είναι περισσότερη Ενεργειακή Δημοκρατία

Το ΕΤΕΚ παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή τη δημόσια συζήτηση και την επίρριψη ευθυνών για το κόστος και την υψηλή τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος και σημειώνει τα ακόλουθα:

Η σημερινή πολύ δύσκολη κατάσταση είναι το αποτέλεσμα διαχρονικών κακών σχεδιασμών, αδράνειας και αστοχιών. Δυστυχώς οι όποιες διορθωτικές κινήσεις σήμερα δεν μπορούν να έχουν άμεσα αποτελέσματα

Το Επιμελητήριο είχε προειδοποιήσει έγκαιρα, από το 2022 για την εφαρμογή του Μοντέλου Στόχος («ανταγωνιστική» αγορά ηλεκτρισμού) και πως αυτή όπως έχει σχεδιαστεί και αναμένεται να εφαρμοστεί στην Κύπρο δημιουργεί περισσότερο κέρδη στους ιδιώτες παρά όφελος στον καταναλωτή.

Συναφώς το ΕΤΕΚ είχε προτείνει προ τριετίας την αξιοποίηση των μειοδοτικών διαγωνισμών για την περαιτέρω διεύρυνση ΑΠΕ (μεγάλων εμπορικών φωτοβολταϊκών πάρκων) με ανταγωνιστικές διαδικασίες και τιμές που να βασίζονται στην κοστοστρέφεια, ώστε να έχει όφελος και ο μέσος καταναλωτής.

Δυστυχώς, ακόμα και μετά το άνοιγμα της «κανονικής» αγοράς ηλεκτρισμού εάν δεν αλλάξει κάτι ουσιαστικό (π.χ χρήση ΦΑ στην φυσική του μορφή ή ηλεκτρική διασύνδεση), τουλάχιστον τα πρώτα 3 με 5 χρόνια οι τιμές του ηλεκτρισμού αναμένεται πως θα παραμείνουν ψηλές ή και θα αυξηθούν περαιτέρω.

Σε σχέση με την πολυσυζητημένη και ζητούμενη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, αφού προκύπτουν μια σειρά από ερωτήματα: Με ποια διαδικασία θα υλοποιηθεί η αποθήκευση; Θα γίνει μειοδοτικός διαγωνισμός και αν ναι, σε ποια βάση; Στο κόστος κατασκευής ή στην τιμή της ενέργειας που θα εκχέεται στο δίκτυο; Ποιος θα επωμιστεί το κόστος; Ποιος θα έχει τη δαπάνη λειτουργίας και συντήρησης; Πώς θα επιμεριστεί το κόστος απωλειών ενέργειας που έχει μια τέτοια διεργασία; Ποιος θα αποκομίσει το μεγαλύτερο όφελος και ποιο θα είναι το όφελος στην τιμή που πληρώνει ο μέσος καταναλωτής;

Τέλος, σε σχέση με το δίλημμα που έθεσε ο Σύνδεσμος Αγοράς Ηλεκτρισμού «Η Κύπρος μπροστά στο δίλημμα: Μονοπώλιο ή Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού;» η απάντηση είναι απλή. Ούτε κρατικό μονοπώλιο, ούτε ιδιωτικό ολιγοπώλιο, αλλά περισσότερη ενεργειακή δημοκρατία.

Με δεδομένο ότι ο διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος είναι περιορισμένος και η επέκταση και εκσυγχρονισμός του δικτύου είναι μια αργή διαδικασία η οποία προφανώς και πρέπει να επισπευσθεί, θα πρέπει η Πολιτεία άμεσα να επαναξιολογήσει τις προτεραιότητες της.

Δηλαδή θα πρέπει να εφαρμόσει την αρχή ενεργειακή απόδοση (δράσεις για εξοικονόμηση ενέργειας) πρώτα και εφεξής κορυφαία προτεραιότητα πρέπει να είναι :

(α) τα φωτοβολταϊκά στις στέγες, που αφορούν το μέσο νοικοκυριό/μικρομεσαία επιχείρηση,

(β) η περαιτέρω προώθηση της αυτοπαραγωγής/ιδιοκατανάλωσης και

(γ) η άμεση προώθηση των ενεργειακών κοινοτήτων, για αυτούς που δεν έχουν την τεχνική δυνατότητα να εγκαταστήσουν φωτοβολταϊκό σύστημα στις στέγες τους π.χ πολυκατοικίες

και όχι τα μεγάλα εμπορικά φωτοβολταϊκά πάρκα. Αυτό επιτάσσει η ενεργειακή δημοκρατία.

Δυστυχώς κανείς δεν ασχολήθηκε επισταμένα με την προώθηση των ενεργειακών κοινοτήτων, οι οποίες μπορεί να αποτελούν την απάντηση στο σημερινό αδιέξοδο, παρόλο που το γενικό νομικό πλαίσιο υπάρχει από το καλοκαίρι του 2022.

Τέλος, επειδή δυστυχώς οι θετικές επιπτώσεις των πιο πάνω ενεργειών δεν θα φανούν άμεσα, θα πρέπει να επιδειχθεί η αναγκαία πολιτική βούληση για να αναλάβουν όλοι οι παίκτες της αγοράς ηλεκτρισμού, περιλαμβανομένων και των ιδιωτών, το βάρος που τους αναλογεί, έτσι ώστε να στηριχθούν οι ευάλωτες ομάδες και όχι μόνο ο καταναλωτής και ο φορολογούμενος.

16 Φεβρουαρίου 2024